

1. Obiekt

51/1

CHAŁUPA w zagrodzie nr 99

2. Czas powstania

pocz. XX w.

3. Miejscowość

PARCEWO

11 Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres

Parcewo nr 99

nr hipoteczny

5. Przynależność administracyjna

województwo białostockie

gmina Bielsk Podlaski

pow. BIELSK PODL.

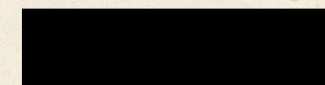
6. Poprzednie nazwy miejscowości

7. Przynależność administracyjna
przed 1 VI 1975

województwo białostockie

powiat Bielsk Podlaski

8. Właściciel i jego adres

9. Użytkownik i jego adres

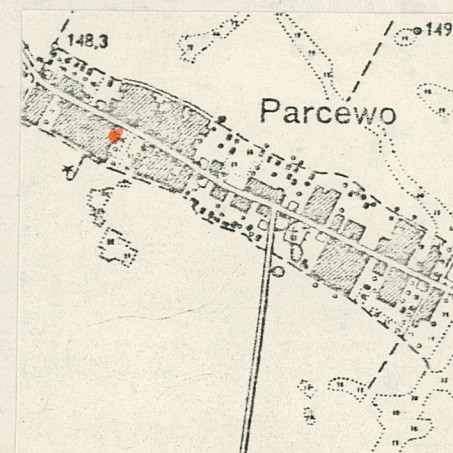
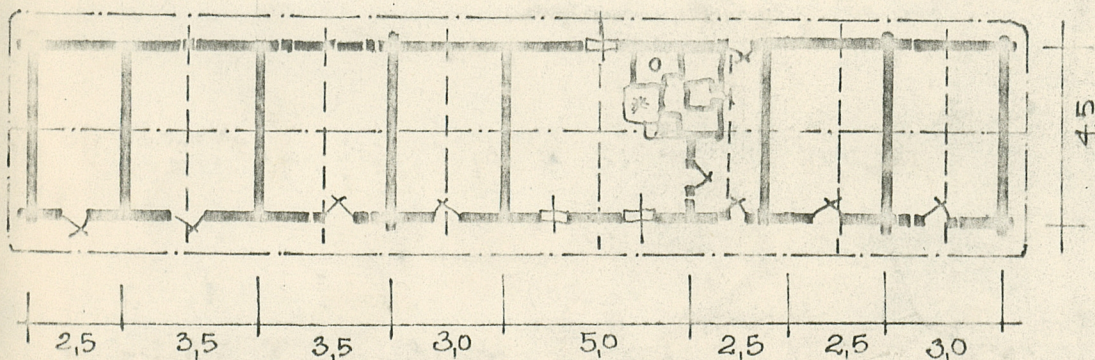
J.W.

10. Rejestr zabytków

Nr 553

data 30 XII 83

PARCEWO 99

autor zdjęć J. Krzyszkowski, IX 1980r.
data wykonania PP PKZ O/Kraków
miejsce przechowywania negatywów

Budynek chałupy połączonej z częścią inwentarską i nakrytej wspólnym dachem postawił ojciec obecnego właściciela "jeszcze przed carską wojną"; nazwisko budowniczego nie zostało ustalone.

Od czasu powstania do chwili obecnej budynek pozostał w zasadniczej swej konstrukcji niezmienny.

Budynek drewniany konstrukcji mieszanej: w zasadniczym swym układzie zrębowy uzupełniony - z uwagi na wielkość a przede wszystkim długość konstrukcją na sumik i łątkę.

W swoim założeniu od początku wielofunkcyjny, łączący funkcje mieszkalne, inwentarskie i magazynowe /komora/; typowy dla wsi z ludnością pochodzenia białoruskiego.

Posiada duże walory etnograficzno-krajobrazowe i konstrukcyjno-techniczne warte zachowania.

Budynek usytuowany jest szczytem do drogi prowadzącej przez wieś, leży po południowej stronie drogi. Frontem skierowany jest w kierunku wschodnim na wąskie siedlisko z drzewami owocowymi, tyłem tuż przy zachodniej granicy siedliska. W odległości ok. 80 m na południe na przedłużeniu chałupy usytuowana jest stodoła a pomiędzy tymi budynkami w pobliżu stodoły znajduje się zagłębiona w ziemi betonowa piwnica. Zbudowana na planie długiego prostokąta, szerokofrontowa, na planie asymetrycznym, z sienią nieprzebiegającą, połączona konstrukcyjnie ze znajdującymi się pod tym samym dachem pomieszczeniami inwentarskimi takim jak obora i chlew. Część mieszkalna usytuowana jest w środkowej partii budynku, części inwentarskie zaś po obydwu stronach w szczytach budynku. Fundament wykonany z dużych głazów narzutowych usytuowanych pod węglami i w węzłach konstrukcyjnych budynku. Głazy zagłębione są niemal całkowicie w ziemi i dolna krawędź belki podwalinowej znajduje się niemal dokładnie na poziomie gruntu.

Podwalina wykonana jest z przecieranej belki sosnowej kilkakrotnie łączonej na zamek wzdłuż dłuższych ścian budynku; węgły łączone na obłap z równo z licem ścian przyciętymi ostatekami.

Ściany zewnętrzne budynku wykonane z przecieranych bali sosnowych w konstrukcji na zrąb, w dłuższych ścianach uzupełnionej konstrukcją sumikowo-łątkową; węgły łączone na jaskółczy ogon z równo z licem ścian przyciętymi ostatekami od strony północnej /od drogi/ i kilkucentymetrowymi ostatekami od strony południowej. Część mieszkalna budynku poczynając od ściany sieni w stronę północną pobielana /ściana frontowa i szczytowa/, pozostałe pozostawione w kolorze drewna; od strony wewnętrznej pobielana tylko część mieszkalna.

Wyposażenie wnętrza: kuchnia i piec grzewczy wykonane z kaflów.

Dach dwuspadowy, konstrukcji krokwiowej z krokwiami wspartymi na płatwi, kryty dachówką cementową, ze szczytami szalowanymi pionowymi deskami przybitymi na styk i wąskimi wiązownicami.

Belki stropowe osadzone w najwyższej belce zrębu, z krótkimi podciętymi ozdobnie ostatekami; pułap wsparty na belkach stropowych z desek na styk bielony /obecnie w pomieszczeniach mieszkalnych podbity płytą pilśniową i bielony/.

Podłoga w pomieszczeniach mieszkalnych, sieni i w komorze na zboże /leżącej w szczycie północnym/ wykonana z desek sosnowych.

Drzwi budynku tak zewnętrzne jak i wewnętrzne osadzone w łątkach-usakach jednoskrzydłowe, mocowane na zawiasach pasowych, sponowe, z desek na styk, niemalowane.

Okna mocowane w futrynach skrzypkowych, dwudzielne, mocowane na zawiasach z opaskami prostymi i wąskimi podokiennikami, opracowane barwnie.

W pomieszczeniach przeznaczonych dla zwierząt /obora, chlew/ i w komorze spichlerzu okna szczelinowe.

Budynek posiada instalację elektryczną.

<p>14. Kubatura</p> <p>408,0 m³</p>	<p>15. Powierzchnia użytkowa</p> <p>102,0 m²</p>	<p>16. Przeznaczenie pierwotne</p> <p>mieszkalno-gospodarcze</p>	<p>17. Użytkowanie obecne</p> <p>mieszkalno-gospodarcze</p>
<p>18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja</p> <p>Brak informacji o wykonywanych w budynku pracach remontowych; w pomieszczeniu mieszkalnym pułap podbity płytami pilśniowymi.</p>	<p>19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy, konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje)</p> <p>Budynek zachowany w dobrym stanie technicznym.</p>		
<p>20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie</p> <p>Z uwagi na wartości etnograficzne i konstrukcyjne budynek wpisać do rejestru zabytków i objąć bieżącą opieką konserwatorską.</p>			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

Chałupa wchodzi w skład zespołu posiadającego indywidualne karty inwentaryzacyjne/ stodoła i zagroda/.

25. Wypełnił

1.04. 1981r.
mgr Zb. Jagodziński
rys arch J. Kornecka

26. Sprawdził

27. Załączniki